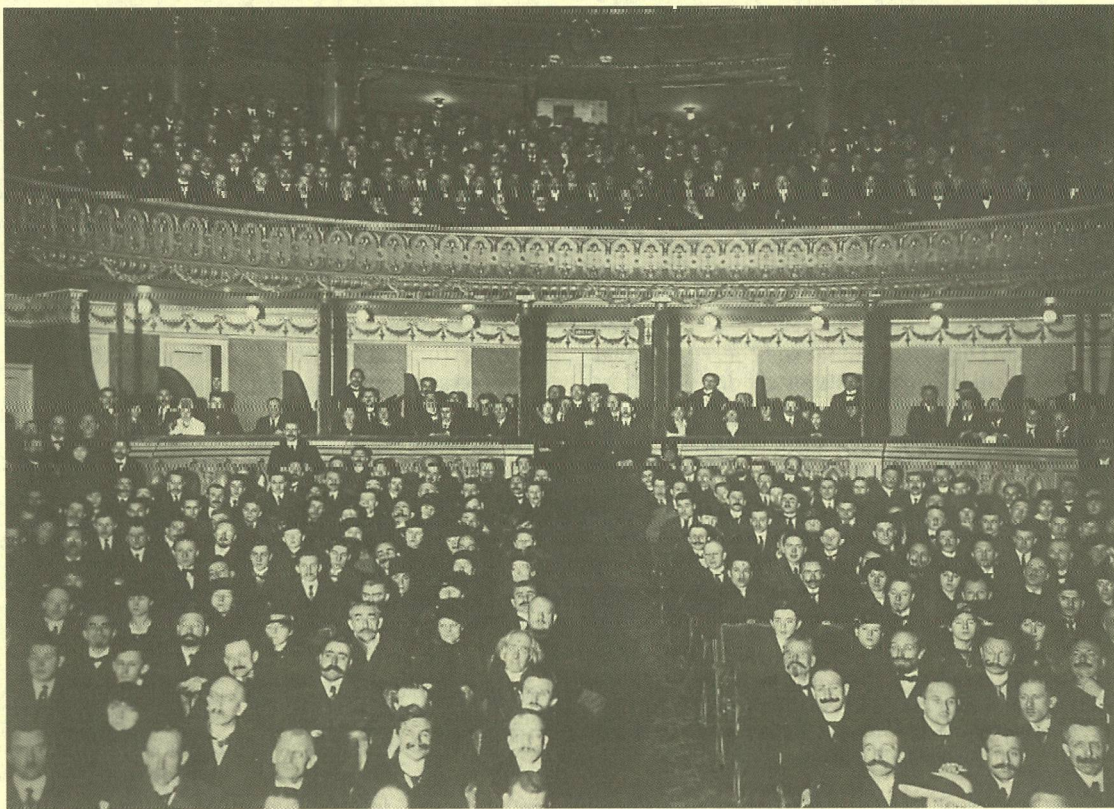

ALHAMBRA, schouwburg aan de Emile Jacquemainlaan (tot in 1919 Zennelaan) in Brussel.

Het gebouw was daarvoor een circus. Omstreeks 1875 maakten **Albert Peerenboom** en de acteur en toneelschrijver **Felix vande Sande** er een toneelzaal van en openden daar de eerste Vlaamse schouwburg van Brussel. **Julius Hoste (sr.)** steunde dit initiatief en schreef twee toneelstukken met een kind in de hoofdrol, *De kleine patriot* en *De Brusselse straatzanger* die zulk een succes hadden, dat de zaak er financieel door gered werd. Na de opening van de Koninklijke Vlaamse Schouwburg in 1887 was er geen plaats meer voor een tweede Vlaamse to-

Een gevulde Alhambra naar aanleiding van de volksraadpleging op 20 januari 1918 te Brussel. De activist Adolf Clauwaert leidde toen de schouwburg. Een maand eerder, op 22 december 1917 had de Raad van Vlaanderen er de zelfstandigheid van Vlaanderen uitgeroepen. (AMVC)

neelzaal en werd de Alhambra een zaal voor Franstalige voorstellingen. In augustus 1914 werd de Alhambra gesloten en door de Duitsers gesekwestreerd, omdat het gebouw toebehoorde aan de familie Chamberlain en dus Engels bezit was. In het kader van de Duitse **Flamenpolitik** werd de zaal in december 1915 heropend als Vlaamse schouwburg, onder directie van de activist **Adolf Clauwaert**, de eerste vijf maanden samen met **Lodewijk Peerenboom** en **P.G. van Hecke**, daarna onder directie van Clauwaert alleen. De zaal werd door de activisten gebruikt voor politieke meetings. Op 22 december 1917 werd er door de **Raad van Vlaanderen** de zelfstandigheid van Vlaanderen uitgeroepen.

In 1919 werd het gebouw opnieuw een Franstalige schouwburg, tot het in 1940 nogmaals moest sluiten. De Alhambra was ondertussen een begrip geworden in Vlaams-nationalistische kringen. In november 1942 ging de zaal weer open als Vlaamse schouwburg, opnieuw onder de directie van Clauwaert. Begin 1944 ging de directie over in handen van **Jef Sterkens**, tot in 1945 de Alhambra opnieuw een Franse schouwburg werd, die in 1955 definitief zijn deuren sloot. In 1973 werd het gebouw gesloopt.

LITERATUUR: 'In de "Alhambra" werd de Staat Vlaanderen (dood)geboren', in *Gazet van Antwerpen* (24-25 februari 1973);

– A. Peerenboom, *Drie generaties Vlaamse strijders in Brussel*,
1986.

AELBRECHT PEERENBOOM* EN LUC VANDEWEYER